

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 519/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovak Telekom, a.s.**, Bajkalská 28, Bratislava, IČO 35 763 469, zastúpenej AKKB, spol. s r. o., Štefánikova 18, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Malacky č. k. 29CbVO/19/2020-942 zo 14. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označeným uznesením okresného súdu. Navrhuje, aby ústavný súd namietané uznesenie zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a vyslovil odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľke ako žalovanej v 2. rade sa Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „žalobca“) domáhal určenia neplatnosti dodatku č. 25 zo 17. decembra 2019 k vykonávacej zmluve č. 1 z 24. júla 2003 uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade a sťažovateľkou na vybudovanie a prevádzkovanie komunikačnej infraštruktúry Ministerstva financií Slovenskej republiky pre potreby riadenia verejných financií z dôvodu jeho rozporu so zákonom o verejnom obstarávaní. Keďže žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť, okresný súd uznesením zo 16. októbra 2024 konanie zastavil a žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručila sťažovateľka 22. novembra 2024 okresnému súdu žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty, v ktorej uviedla, že sťažovateľkina právna zástupkyňa, ktorá zároveň vystupuje ako jediná konateľka a advokátka spoločnosti, bola posledný deň lehoty na podanie odvolania – 18. novembra 2024, náhle a akútne zdravotne indisponovaná z dôvodu

vysokých telesných teplôt. V dôsledku toho nebola schopná v uvedený deň vypracovať a podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 16. októbra 2024 v zákonnej lehote. K návrhu pripojila čestné vyhlásenie o jej zdravotnej indispozícii, ako aj zmeškaný úkon – odvolanie.

4. Okresný súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľky zamietol, pretože dospel k záveru, že podmienky pre odpustenie zmeškanej lehoty stanovené v § 122 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v predmetnej veci neboli kumulatívne splnené. Uviedol, že sťažovateľka síce je subjektom oprávneným na podanie odvolania proti predmetnému uzneseniu, avšak v návrhu nepreukázala existenciu ospravedlniteľnej prekážky, ktorá by jej objektívne bránila v podaní odvolania v stanovenej lehote. K podaniu neboli pripojené žiadne dôkazy, ktorými by bola tvrdená zdravotná indispozícia právnej zástupkyne podložená.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka argumentuje tým, že zdravotná indispozícia právnej zástupkyne podložená čestným vyhlásením predstavuje ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty podľa § 122 CSP. Uvádza, že zamietnutie návrhu na odpustenie zmeškania lehoty by bolo neprimeraným obmedzením práva sťažovateľky na prístup k súdu. Takéto rigidné uplatňovanie procesných lehôt konajúcim súdom bez zohľadnenia individuálnych okolností, ako je zdravotný stav, predstavuje podľa nej *denegatio iustitiae* a je protiústavné, lebo porušuje základné právo na spravodlivý proces. Na podporu svojich tvrdení uvádza rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4Cdo/73/2018, podľa ktorého *«prekážka brániaca v uskutočnení procesného úkonu nemusí trvať počas celej lehoty, ale môže nastať aj na jej konci. Ak by sa prijal záver o znemožnení podať v lehote opravný prostriedok, v tomto prípade odpor proti platobnému rozkazu, pre náhlu prekážku na strane účastníka, lebo od doručenia rozhodnutia do okamihu prekážky mal dostatok času na jeho podanie, nedôvodne by dochádzalo v podstate ku „skráteniu“ lehoty na podanie opravného prostriedku, čo je neprípustné. Zároveň musí existovať príčinná súvislosť medzi ospravedlniteľným dôvodom a zmeškaním lehoty.»*

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomocí všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony, a pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (napr. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). Ústavný súd touto optikou posudzoval aj sťažovateľkou označené zásahy do jej základných práv a slobôd.

7. V uvedenej veci právna zástupkyňa sťažovateľky odôvodňovala zmeškanie lehoty na podanie odvolania v prospech sťažovateľky svojou náhlou zdravotnou indispozíciou, ktorá nastala posledný deň lehoty na podanie tohto opravného prostriedku. K návrhu na odpustenie zmeškania lehoty priložila čestné vyhlásenie, v ktorom uviedla, že zdravotný stav jej neumožňoval vykonávať takú koncepčnú a sústredenú prácu, ako je spracovanie odvolania v predmetnej veci, a teda nešlo len

o nemožnosť formálneho podania – odoslania spracovaného úkonu. Návrh podala v lehote stanovenej zákonom a pripojila k nemu zmeškaný úkon.

8. Okresný súd nepovažoval tvrdenie právnej zástupkyne sťažovateľky za dôveryhodné, pretože k návrhu neboli pripojené žiadne dôkazy, z ktorých by vyplynulo, že zdravotná indispozícia právnej zástupkyne je skutočne podložená – napríklad lekárske potvrdenie, potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti alebo iný relevantný dôkaz. Dodal, že nemohol vychádzať výlučne z tvrdenia strany bez jeho podloženia dôkazom, pretože by tým porušil zásadu kontradiktórnosti konania a zásadu rovnosti účastníkov.

9. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že inštitút odpustenia zmeškanej lehoty (§ 122 CSP) má odstraňovať tvrdosť zákona a má práve reflektovať na rôzne individuálne životné situácie, pre ktoré strana môže procesný úkon zmeškať. Na druhej strane nemôže byť tento inštitút zneužitý na legitimizáciu nedbanlivosti procesnej strany, resp. jej právneho zástupcu. Rozhodne nemožno spochybňovať význam formalít a podmienok konania, ktoré musia byť dodržané v konaní pred súdmi. Tieto obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu. Preto je potrebné sa pri posudzovaní splnenia formálnych podmienok a náležitostí konania vyhnúť prehnane formalizmu, ale aj prehnanej pružnosti, ktorá by viedla k spochybneniu určitých procesných pravidiel.

10. Odhliadnuc od skutočnosti, že sťažovateľka v pozícii žalovanej smerovala zmeškané odvolanie proti rozhodnutiu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby, v prejednávanej veci v podstatnom ide o posúdenie toho, či preukázanie náhlejšej zdravotnej indispozície jej právnej zástupkyne formou jej čestného vyhlásenia postačuje na odpustenie zmeškanej lehoty procesného úkonu. Ústavný súd v tomto smere nespochybňuje, že komplikácia v podobe náhleho zhoršenia zdravotného stavu by nemohla byť dôvodom na odpustenie zmeškanej lehoty. Napriek tomu je na subjekte, ktorého sa dôvod na odpustenie zmeškania lehoty týka, aby naplnenie dôvodu aj hodnoverným spôsobom preukázal. Totiž, dôkazné bremeno týkajúce sa dôvodu zmeškania lehoty, ako aj ohľadom včasnosti podania žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty zatěžuje žiadateľa (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2022, 477 s.). Subjekt, ktorý nepriloží dôkazy na preukázanie prekážky, v dôsledku ktorej zmeškal lehotu, spolu s návrhom na odpustenie jej zmeškania, sa nepochybne vystavuje riziku, že konajúci súd rozhodne bez týchto dôkazov a návrhu nevyhoví. Neexistencia takéhoto dôkazu znemožňuje posúdiť ospravedliteľnosť uvádzanej prekážky (m. m. II. ÚS 48/2025). Uvedené platí o to viac, ak sa prekážka týka priamo právnej zástupkyne sťažovateľky, ktorá by z praxe advokáta mala mať vedomosť o tom, že zdravotná indispozícia sa bežne preukazuje potvrdením od lekára, prípadne potvrdením o práceneschopnosti.

11. Ak teda okresný súd konštatoval, že čestné vyhlásenie právnej zástupkyne predstavuje nedostatočný dôkaz znemožňujúci posúdiť ospravedliteľnosť uvádzanej prekážky, nejde o arbitrárny záver. Opačný prístup by mohol smerovať k bagatelizovaniu zákonných procesných lehôt, ako aj k prílišnému uvoľneniu zákonných podmienok pre priznanie odpustenia zmeškanej lehoty.

12. Na margo rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/73/2018, na ktoré poukazuje sťažovateľka, možno dodať, že najvyšší súd v ňom posudzoval inú otázku, a to trvanie prekážky brániacej v uskutočnení

procesného úkonu, resp. skrátenie lehoty na podanie opravného prostriedku v dôsledku náhlej zdravotnej indispozície (pozri bod 5 tohto uznesenia). V posudzovanom prípade však dovolateľka preukázala prekážku, ktorá jej bránila podať opravný prostriedok včas, potvrdením lekára o práceneschopnosti. Z uvedeného však vyplýva, že skutková situácia sťažovateľky, ako aj predmet prieskumu sa odlišujú, *ergo* citované rozhodnutie najvyššieho súdu nie je plne aplikovateľné na sťažovateľkin prípad.

13. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Ústavný súd na základe už uvedeného odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu